

Patientinformation

Gäller för: Barn- och ungdomsklinik

Innehållsansvar: Karin Biswanger, (karbi3), Överläkare

Granskad av: Elisabeth Nunez Castillo Brandberg, (elibr7), Överläkare

Godkänd av: Karolina Andersson, (karan56), Verksamhetschef

Giltig från: 2024-09-25

Giltig till: 2026-09-25

Metotrexat

Varför får man Metotrexat?

Metotrexat är kraftigt inflammationsdämpande läkemedel som används både vid reumatiska sjukdomar och vid tarm-inflammation. Effekt kan ses inom 1-3 månader och behandlingen kan pågå i flera år.

Metotrexat används även för behandling av olika sorters cancer, men då i mycket högre (cirka 100 gånger högre!) doser.

Preparat och dosering

Metotrexat kan tas som tabletter eller som en så kallad subcutan ("under huden") spruta som man kan ge i hemmet själv eller med hjälp av en förälder. Doseringen är individuell beroende på effekt och på eventuella biverkningar.

Oavsett dos och oavsett om man tar tabletter eller injektions-penna så tas Metotrexat **EN GÅNG PER VECKA**, alltid samma dag. 24-48 timmar efter Metotrexat tas även en folsyratablett, detta hjälper till att minska risken för biverkningar.

Innan behandling

Innan behandling startas kontrolleras att man har tillräckligt med antikroppar mot vattkoppor. Om du inte har haft vattkoppor eller har låga nivåer av antikroppar ges en vattkoppsvaccination innan behandling med Metotrexat startas. Detta eftersom personer som behandlas med Metotrexat har ökad risk för svår infektion om man smittas av vattkoppor.

Eventuella biverkningar

Biverkningarna kan vara dels sådana som man märker själv. De vanligaste är:

- Trötthet
- Illamående
- Ont i magen eller diarré

Mer ovanligt är:

- Håravfall
- Sår eller blåsor i munnen eller kring näsan
- Hudutslag och klåda
- Torrhosta

Om du upplever dessa biverkningar eller annat som du tror orsakas av medicinen ska du ta kontakt med oss så snart som möjligt.

Det finns också biverkningar som man inte märker själv, men som man kan se i blodprover. Därför måste man ta blodprov regelbundet.

Alla biverkningar av Metotrexat går över när man slutar ta medicinen.

Kontroller

Blodprover (blodvärde, vita blodkroppar, blodplättar, njurfunktionsprov och levervärden) samt urinprov kontrolleras vid behandlingsstart och därefter varannan vecka vid två tillfällen, därefter en gång per månad vid två tillfällen och sedan var tredje månad.

Vid behov kan din doktor bestämma att kontroll behöver göras oftare.

Vi tar kontakt med dig endast vid avvikande provsvar, ser allt bra ut hör vi inte av oss.

När ska man inte ta Metorexat

Vid lindrigare infektionssymtom behöver man inte göra uppehåll i behandlingen, men vid kraftigare infektion och feber skall uppehåll göras. Kontakta oss om du känner dig osäker!

I samband med större operationer eller tandutdragning skall behandlingsuppehåll göras. Kontakta oss om detta planeras!

Metotrexat kan ge fosterskador. Därför bör man inte bli gravid, eller göra någon gravid, under pågående behandling och under 6 månader efter att behandlingen avslutats.

Helt ska man inte dricka alkohol alls under behandling med Metotrexat, men det viktigaste är att aldrig dricka alkohol samma dag som man tar sitt Metotrexat.

Vaccination

Under behandling med Metotrexat skall man inte ta levande vaccin (till exempel mässling, påssjuka, röda hund) men så kallat avdödade vaccin (de flesta övriga) går bra. Kontakta oss om du eller skolsköterska/BVC har frågor inför vaccination.

Kontakt

Gastroteamet

Barn- och ungdomskliniken
Södra Älvsborgs sjukhus
501 82 Borås

Tfn: 033-616 1756

Gastrojuksköterska
tfn: 033-616 1761

Reumateamet

Barn- och ungdomskliniken
Södra Älvsborgs sjukhus
501 82 Borås

tfn: 033-616 1756

Reumasjuksköterska
tfn: 033-616 5214

Du kan läsa mer om diagnoser, undersökningar, behandlingar och läkemedel på www.1177.se, landstingens och regionernas gemensamma webbplats för råd om vård. Via 1177 e-tjänster kan du även utföra dina vårdärenden digitalt på ett säkert sätt. Mer information hittar du på www.1177.se/Vastra-Gotaland/Tema/E-tjanster

Information om handlingen

Handlingstyp: Patientinformation

Gäller för: Barn- och ungdomsklinik

Innehållsansvar: Karin Biswanger, (karbi3), Överläkare

Granskad av: Elisabeth Nunez Castillo Brandberg, (elibr7), Överläkare

Godkänd av: Karolina Andersson, (karan56), Verksamhetschef

Dokument-ID: SAS9003-1367181295-396

Version: 4.0

Giltig från: 2024-09-25

Giltig till: 2026-09-25